S&P

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Powiat Gniezno
tu powstała Polska

Fundacja Ochrony Praw Konsumentów
S&P

Niniejsze opracowanie zostało wykonane przez Fundację Ochrony Praw Konsumentów S&P

z siedzibą w Poznaniu w ramach realizacji zadania publicznego z zakresu edukacji prawnej w 2021 roku. Zadanie zostało sfinansowane ze środków powiatu gnieźnieńskiego w ramach dotacji z budżetu państwa.

Stan prawny opracowania aktualny na dzień 1 grudnia 2021 r.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Fundacja Ochrony Praw Konsumentów S&P

Fundacja Ochrony Praw Konsumentów S&P działa na podstawie Ustawy o fundacjach z dnia 6 kwietnia 1984 r. oraz ustanowionego statutu. Fundacja została wpisana do rejestru Stowarzyszeń Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000669407. Siedzibą Fundacji jest miasto Poznań.

Fundację tworzą ludzie skupieni na ochronie wolności i praw obywatelskich ze szczególnym uwzględnieniem ochrony praw konsumentów w obrocie gospodarczym. Ochrona praw konsumentów odbywa się przez udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie poradnictwa obywatelskiego w punktach zlokalizowanych na obszarze poszczególnych województw w Polsce. Porady prawne i poradnictwo obywatelskie, dotyczą nie tylko praw konsumentów, ale także innych obszarów prawa, które są udzielane przez adwokatów, radców prawnych, mediatorów i doradców obywatelskich. Zespół specjalistów Fundacji świadczy wysokiej jakości usługi oparte na wypracowanych przez długi okres standardach jakościowych, wewnętrznym systemie kontrolnym i kodeksach etycznych stworzonych dla dedykowanych zawodów takich jak adwokat czy radca prawny.

Do katalogu podstawowych wartości, którymi kierują się członkowie i współpracownicy Fundacji jest wiedza i edukacja prawna. Tym samym Fundacja tworzy think-tank zajmujący się analizowaniem przepisów prawnych, powiązanych z prawami konsumentów i działaniami mającymi na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat podstawowych praw i wolności obywatelskich. Głównymi środkami do realizacji wskazanego celu jest udział w tworzeniu materiałów edukacyjnych w postaci poradników, broszur czy też krótkich filmików edukacyjnych, a następnie ich rozpowszechnianie za pomocą środków elektronicznych. Wierzymy, że tylko edukacja i wzrost świadomości społecznej na temat obowiązujących przepisów, jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo prawne obywateli i zniwelować przykre konsekwencje podejmowanych decyzji konsumenckich bez odpowiedniej świadomości prawnej. Ponadto w ramach prowadzonych działań, Fundacja prowadzi szkolenia i warsztaty mające na celu przekazanie praktycznej wiedzy na temat poszczególnych obszarów prawa.

adres strony internetowej: **www.fundacjasp.pl** | adres e-mail: **biuro@fundacjasp.pl**

AUTORZY:

Piotr Sieńko - adwokat, mediator

Ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Członek Okręgowej Izby Adwokackiej w Poznaniu. Absolwent kierunku politologia, na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu. Prowadzi własną kancelarię adwokacką w Poznaniu. Prezes Zarządu Fundacji Ochrony Praw Konsumentów S&P. Posiada bogate doświadczenie zawodowe w zakresie prawa cywilnego, w tym prawa nieruchomości i praw konsumenta. Prelegent na krajowych konferencjach naukowych. Na co dzień świadczy pomoc prawną na rzecz osób fizycznych oraz podmiotów prawa handlowego.

tel. **+48 537 230 390** | **biuro@fundacjasp.pl**

Artur Pięta - prawnik

Ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Członek Okręgowej Izby Adwokackiej w Poznaniu. Absolwent studiów podyplomowych z zakresu bankowości i doradztwa finansowego prowadzonych przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu. Jest autorem publikacji naukowych i popularnonaukowych z dziedziny prawa finansowego. Publikował m.in. w „Ruchu Prawniczym, Ekonomicznym i Socjologicznym", „Młodej Palestrze" oraz w „Magazynie Fachowym Instytutu Compliance". Prelegent na krajowych konferencjach naukowych. Wiceprezes Zarządu Fundacji Ochrony Praw Konsumentów S&P. Zawodowo świadczy pomoc prawną w sprawach karnych i finansowych.

tel. **+48 695 690 098** | **biuro@fundacjasp.pl**

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Zastrzeżenie:

Biorąc pod uwagę złożoność przepisów prawa, należy wskazać, że każdy przypadek problemu prawnego należy rozpatrywać indywidualnie. Dlatego każdorazowo rekomendujemy korzystanie z usług profesjonalnego prawnika, w osobie adwokata lub radcy prawnego, którzy prowadzą kancelarię lub świadczą pomoc w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej.

Czym są alimenty?

"Alimenty" z włoskiego "alimentum" oznacza pokarm. Alimenty to regularne świadczenie na rzecz osoby fizycznej, najczęściej członka rodziny, który nie może uzyskać środków utrzymania własnymi siłami, polegające na dostarczaniu środków utrzymania, a w miarę potrzeby środków wychowania.

Łożenie na utrzymanie członków rodziny, którzy z jakichś względów nie są w stanie w sposób samodzielny zapewnić sobie swoich usprawiedliwionych potrzeb to obowiązek nie tylko prawny, ale także moralny.

Konkretne przepisy regulujące kwestie alimentacji znajdziemy w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Alimenty powszechnie kojarzą nam się wyłącznie jako zaspokajanie potrzeb materialnych. Kodeks rodziny i opiekuńczy pojmuje tę kwestię jednak znacznie szerzej. Alimentacja swoim zakresem obejmuje nie tylko dostarczanie środków utrzymania (wyżywienie, mieszkanie, ubranie etc.), a także środków wychowania (podjęcie starań o zdrowie, rozwój fizyczny i umysłowy, rozwój kulturalny, wykształcenie). Zarówno dostarczaniu środków utrzymania, jak i środków wychowania służy temu samemu celowi - zaspokajaniu usprawiedliwonych potrzeb uprawniomnego do alimentacji.

Świadczenie alimentacyjne może przyjąć formę:

a) świadczenia pieniężnego,

b) świadczenia w naturze.

Idąc za statystykami Krajowego Rejestru Dłużników wartość niezapłaconych alimentów wynosi około 11 miliardów złotych, natomiast przeciętny dług "alimenciarza" wynosi 40 000 zł.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Jak ustalić wysokość alimentów?

Wysokość alimentów zawsze jest kwestią sporną, którą w wyroku określa sąd lub jest wynikiem ustaleń stron wyrażonej w formie zawartej ugody.

Sąd określając wysokość alimentów na podstawie art. 135 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego bierze pod uwagę:

a) usprawiedliwione potrzeby uprawnionego,

b) możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Ponadto w orzecznictwie sądów powszechnie stosowana jest zasada "równej stopy życiowej".

I. Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego.

Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego to takie, których zaspokojenie pozwala uprawnionej osobie na funkcjonowaniu na takim poziomie, jaki jest niezbędny dla zachowania jego zdrowia fizycznego i psychicznego oraz pozwala na jego rozwój, adekwatnie do wieku, stanu zdrowia czy predyspozycji.

Do usprawiedliwionych potrzeb bierze się pod uwagę zarówno potrzeby podstawowe (np. wyżywienia), a także potrzeby wyższe (edukacja, wyjazd wakacyjny).

Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako przejaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

II. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Mając na celu możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy brać nie tylko pod uwagę zarobki/dochody uzyskiwane faktycznie przez zobowiązanego. Pod uwagę należy, także wziąć takie zarobki i takie dochody, które osoba dochowując należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz odpowiednio do swoich możliwości umysłowych i fizycznych powinna uzyskiwać.

III. Zasada "równej stopy życiowej".

Dzieci mają prawo do funkcjonowania w warunkach materialnych, które odpowiadają warunkom, w jakich żyją ich rodzice.

"Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku."

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86

Czy świadczenie 500 + wpływa na wysokość alimentów?

Art. 135 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wskazuje listę świadczeń, które nie mają wpływu na zakres świadczeń alimentacyjnych, wśród nich wymienione zostało świadczenie 500 +

Art. 135. Zakres świadczeń alimentacyjnych

§ 1. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

§ 2. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

§ 3. Na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają:

1) świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 i 875), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji;

2) świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

3) świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);

4) świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);

5) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303).

Na kogo można dochodzić alimentów?

a) Alimenty na małoletnie dziecko możemy dochodzić w sprawie o:

- w sprawie o alimenty,
- w sprawie o ustalenie ojcostwa i o alimenty,
- w sprawie o zaspokojenie potrzeb rodziny,
- w sprawie o nakazanie wypłaty wynagrodzenia jednego z małżonków drugiemu małżonkowi,
- w sprawie o rozwód,
- w sprawie o separację
- w sprawie o unieważnienie małżeństwa.

W praktyce sądowej alimenty na dzieci dochodzone są najczęściej.

b) Alimenty na pełnoletnie dziecko:

Osiągnięcie przez dziecko pełnoletności nie uchyla obowiązku alimentacyjnego względem uprawnionego.

Art. 133. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

§ 1. Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Powyższy przepis mówi o kwestii samodzielności, nie zaś wieku dziecka. Możliwe jest zatem dochodzenia alimentów na pełnoletnie dziecko. Najczęściej z taką sytuacją mamy do czynienia, gdy dziecko nadal kształci się.

"Uzyskanie pełnoletności nie zmienia sytuacji prawnej dziecka w zakresie alimentów, jeżeli dziecko pobiera naukę w szkole lub na uczelni i czas na nią przeznaczony wykorzystuje rzeczywiście na zdobywanie kwalifikacji zawodowych"

Uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

c) Alimenty na małżonka (byłego małżonka)

Obowiązek świadczenia alimentacyjnego obciąża zarówno małżonków i byłych małżonków. Nie ma zatem znaczenia czy małżeństwo trwa, czy może orzeczono rozwód, separację lub unieważniono małżonków.

Alimenty należne są małżonkowi niewinnemu, w sytuacji rozwodu bez orzekania o winie lub rozwodu z wyłączeniem winy drugiego małżonka, a także rozwodu z winy obu stron, gdy małżonek ten znajdzie się w niedostatku.

d) Alimenty na rodzica

Zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym zobowiązanie do alimentów działa, także w kierunku odwrotnym niż zazwyczaj, gdy to dzieci będa zobowiązane do świadczenia alimentacyjnego na rzecz swoich rodziców.

e) Alimenty od rodzeństwa

Świadczenia alimentacyjne rozciągają się, także na dalsze relacje, takie jak na dziadków czy rodzeństwo

Art. 134. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
W stosunku do rodzeństwa zobowiązany może uchylić się od świadczeń alimentacyjnych, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla niego lub dla jego najbliższej rodziny.

f) Alimenty od dziadków

Art. 128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
Obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Czy alimenty podlegają opodatkowaniu?

Co do zasady alimenty w pewnym zakresie są zwolnione z podatku dochodowego. Kwestię tę reguluje art. 21 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Art. 21 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
1. Wolne od podatku dochodowego są:

127) alimenty:

a) na rzecz dzieci, które nie ukończyły 25. roku życia, oraz dzieci bez względu na wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymują zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,

b) na rzecz innych osób niż wymienione w lit. a, otrzymane na podstawie wyroku sądu lub ugody sądowej, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 700 zł;

Pozew o alimenty

Pozew o alimenty to dokument wszczynający postępowanie przed sądem cywilnym, w którym wskazujemy jaką kwotę i dlaczego powinien płacić zobowiązany.

Co powinien zawierać pozew o alimenty?

Procedura postępowania cywilnego wymaga by pozew o alimenty spełniał pewne wymogi formalne. Powinien przede wszystkim spełniać on wymogi formalne pisma procesowego tj.:

1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowane;

2) imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;

3) oznaczenie rodzaju pisma;

4) osnowę wniosku lub oświadczenia;

5) w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenie, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów;

6) podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;

7) wymienienie załączników.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Do pisma procesowego dołącza się załączniki wymienione w tym piśmie. Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie przedmiotu sporu oraz:

- oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron albo, w przypadku gdy strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – adres do korespondencji wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron,
- numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku lub,

Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać:

- dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna;
- oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia;
- wskazanie faktów, na których powód opiera swoje żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;
- informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.

Pozew może zawierać wnioski o zabezpieczenie powództwa, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności i przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda oraz wnioski służące do przygotowania rozprawy, a w szczególności wnioski o:

- wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;
- dokonanie oględzin;
- polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;
- zażądanie dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich, wraz z uprawdopodobnieniem, że strona sama nie może ich uzyskać.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Kto reprezentuje dziecko w sprawie o alimenty?

Najczęściej, w sprawie o roszczenie alimentacyjne w toku procesu sądowego dziecko reprezentuje przedstawiciel ustawowy dziecka, czyli jedno z rodziców. Rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską.

Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka. Jednakże żadne z rodziców nie może reprezentować dziecka:

- przy czynnościach prawnych między dziećmi pozostającymi pod ich władzą rodzicielską;
- przy czynnościach prawnych między dzieckiem, a jednym z rodziców lub jego małżonkiem, chyba że czynność prawna polega na bezpłatnym przysporzeniu na rzecz dziecka albo że dotyczy należnych dziecku od drugiego z rodziców środków utrzymania i wychowania.

Do jakiego sądu należy wnieść pozew o alimenty?

Zgodnie z art. 32 Kodeksu postępowania cywilnego powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia wytoczyć można według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej.

Pozew o alimenty można złożyć do sądu według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej!

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Ile wynosi opłata sądowa od pozwu?

Zgodnie z art. 96 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych.

Wniosek o zabezpieczenie powództwa o alimenty

Zabezpieczenie alimentów stanowi formę tymczasowej ochrony finansowej na czas trwania postępowania!

W pozwie o zasądzenie alimentów możemy zawrzeć wniosek o zabezpieczenie alimentów. Zabezpieczenie alimentów to tymczasowe rozstrzygnięcie sądu na czas trwania postępowania. Sąd udziela go na wniosek zainteresowanej osoby w formie postanowienia. O zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego można starać się w każdym postępowaniu, w którym dochodzi się alimentów.

Wniosek o zabezpieczenie alimentów jest zwolniony od kosztów!

W przypadku wniosku o zabezpieczenie alimentów - brak jest konieczności wykazywania interesu prawnego, a wystarczające jest uprawdopodobnienie roszczenia.

Podstawa prawna:
Art. 753 Kodeksu postępowania cywilnego
§ 1. W sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązanego do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

Jakie dowody warto dołączyć do pozwu?

Do pozwu warto dołączyć następujące dowody:

- tabela przedstawiająca koszty utrzymania uprawnionego,
- zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia osoby domagającej się alimentów, jeśli choruje,
- faktury, rachunki, potwierdzenia przelewów, zaświadczenia dokumentujące koszty utrzymania uprawnionego (wyżywienie, odzież, artykuły higieniczne, edukacja, leczenie, rozrywka wyjazdy wakacyjne, opiekunka, prezenty okolicznościowe, opieka psychologiczna, logopedyczna etc.)
- faktury, rachunki, potwierdzenia przelewów dokumentujące koszty utrzymania mieszkania/domu za okres ostatnich 3 miesięcy,
- potwierdzenia opłat za zobowiązania kredytowe,
- zeznanie podatkowe (PIT) za ostatni rok dokumentujący przychody zobowiązanego i uprawnionego, dokumentacja, która wskazuje na sytuację majątkową i zawodową zobowiązanego (CV, zdjęcia z portali społecznościowych),

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Czy powołać świadków?

Tak! By wykazać uzasadnione potrzeby uprawnionego, sytuację osobistą, zawodową, majątkową stron, osobiste starania rodzica o wychowanie i utrzymanie dziecka możesz powołać świadków.

Jak wykazać sytuację osobistą, majątkową i zarobkową osoby zobowiązanej?

Czasami wykazanie sytuacji osobistej, majątkowej czy zarobkowej zobowiązanego jest trudne. Zobowiązany może skutecznie ukrywać swoje dochody oraz inne informacje na temat swojego życia. By wykazać powyższe warto powołać świadków, przesłuchać strony, przedłożyć inne dowody, w tym zeznania podatkowe, umowy o pracę, zdjęcia, zrzuty ekranów z portali społecznościowych, korespondencja e-mail, sms-y, etc.

Uprzywilejowanie osoby dochodzącej alimentów

Procedura cywilna przewiduje szereg przywilejów dla osoby dochodzącej alimentów, w tym m.in.:

- zwolnienie od kosztów sądowych,
- zwolnienie od obowiązku ponoszenia opłaty skarbowej,
- właściwość sądu ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionego,
- brak konieczności wykazywania interesu prawnego, przy wniosku o zabezpieczenie,
- wyrokowi nadawany jest rygor natychmiastowej wykonalności,
- nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi z urzędu przez sąd,
- możliwość uzyskiwania środków z funduszu alimentacyjnego,
- penalizacja niealimentacji (art. 209 Kodeksu karnego),
- zwolnienie alimentów z opodatkowania na rzecz dzieci, które nie ukończyły 25 roku życia.

ALIMENTY
czyli krótki poradnik o świadczeniu alimentacyjnym

Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych

Jak wskazuje Kodeks rodzinny i opiekuńczy roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem lat trzech.

Ugoda w sprawie o alimenty

Strony mogą zarówno, w trakcie procesu sądowego na każdym etapie zawrzeć ugodę sądową. Strony mogą, także dojść do porozumienia i zawrzeć ugodę przed mediatorem. Ugoda zawarta przed mediatorem i zatwierdzona przez sąd ma moc wyroku sądowego.

Strony mogą, także zawrzeć umowę o alimentację, która zawierana najczęściej jest w formie aktu notarialnego wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji wprost z aktu notarialnego (w trybie art. 777 kpc).

Art. 184. Kodeksu postępowania cywilnego
Sprawy cywilne, których charakter na to zezwala, mogą być uregulowane drogą ugody zawartej przed wniesieniem pozwu. Sąd uzna ugodę za niedopuszczalną, jeżeli jej treść jest niezgodna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Utrata prawa jazdy za brak regulowania alimentów?

Osoba, która nie płaci alimentów może zostać pozbawiona prawa jazdy.

Gmina podejmuje działania wobec uchylającego się od alimentacji rodzica w przypadku, gdy wydana została decyzja o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Działania mogą być również podjęte na wniosek osoby, która nie spełnia warunków umożliwiających jej otrzymywanie wsparcia z Funduszu Alimentacyjnego, np. z powodu zbyt wysokiego kryterium dochodowego.

Procedurę zatrzymania prawa jazdy za alimenty można rozpocząć, gdy:

- w przeciągu ostatnich 6 miesięcy dłużnik alimentacyjny nie płacił co miesiąc przynajmniej 50% należnej kwoty,
- odmawia zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy,
- odmawia złożenia oświadczenia majątkowego,
- odmawia przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- odmawia przyjęcia proponowanego zatrudnienia, wykonywania prac społecznych, robót publicznych, udziału w stażu, w szkoleniach bądź w przygotowaniu zawodowym dorosłych bez uzasadnionej przyczyny.

Przekazywanie zarobków małżonka drugiemu małżonkowi

Podstawa prawna:

Art. 28. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

§ 1. Jeżeli jeden z małżonków pozostających we wspólnym pożyciu nie spełnia ciążącego na nim obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, sąd może nakazać, ażeby wynagrodzenie za pracę albo inne należności przypadające temu małżonkowi były w całości lub w części wypłacane do rąk drugiego małżonka.

§ 2. Nakaz, o którym mowa w paragrafie poprzedzającym, zachowuje moc mimo ustania po jego wydaniu wspólnego pożycia małżonków. Sąd może jednak na wniosek każdego z małżonków nakaz ten zmienić albo uchylić.

Fundusz alimentacyjny

Czym jest fundusz alimentacyjny?

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe).

Kiedy mogę otrzymać środki z funduszu alimentacyjnego?

Żeby fundusz alimentacyjny wypłacił pieniądze nie wystarczy sam fakt, że ktoś nie dostaje należnych mu alimentów od zobowiązanej do tego osoby (np. dziecko nie otrzymuje alimentów od ojca).

Muszą zostać spełnione następujące warunki:

- dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać 900 zł,
- alimenty zostały przyznane lub zatwierdzone przez sąd, a ich egzekucja okazała się bezskuteczna,
- alimenty zostały przyznane dziecku od rodzica,
- osoba uprawniona do alimentów nie ukończyła 18 lat, a jeżeli kontynuuje naukę - nie ukończyła 25 lat.

Przestępstwo niealimentacji

Niealimentacja to przestępstwo polegające na uchylaniu się przez sprawcę od ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego.

Art. 209. Kodeksu Karnego
§ 1. Kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego.

§ 3. Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a odbywa się z urzędu.

§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1, który nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego uiścił w całości zaległe alimenty.

§ 5. Sąd odstępuje od wymierzenia kary, jeżeli nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego sprawca przestępstwa określonego w § 1a uiścił w całości zaległe alimenty, chyba że wina i społeczna szkodliwość czynu przemawiają przeciwko odstąpieniu od wymierzenia kary.